

La música del romanticisme

Codi: 100639

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Lidia López Gómez

Correu electrònic: lidia.lopez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

castellà, anglès, francès, italià

Prerequisits

No són necessaris coneixements específics previs per cursar l'assignatura, tot i que es recomanen coneixements adequats i suficients de llenguatge musical.

Objectius

1. Identificar els diferents corrents i models que es donaren a la música del Romanticisme.
2. Conèixer els trets tècnics, tant des de la vessant de la composició com de la interpretació i els elements distintius de la recepció, de cadascun dels moviments, tendències i principals models del període cronològic.
3. Raonar analíticament a través d'audicions els trets cabdals d'obres pertanyents al moment històric estudiat.
4. Justificar les característiques d'estil, les tècniques de composició i els diferents vincles que les uneixen amb l'estètica del moment.
5. Utilitzar amb coneixement crític i correcció científica la bibliografia i les fonts musicogràfiques del període històric.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar críticament les obres musicals des de qualsevol punt de vista de la disciplina musicològica.
- Conèixer i comprendre l'evolució històrica de la música i les seves característiques tècniques, estilístiques, estètiques i interpretatives des d'una perspectiva diacrònica.
- Identificar i contrastar les diferents vies de recepció i consum musicals en la societat i en la cultura de cada època.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Relacionar conceptes i informacions de diferents disciplines humanístiques, científiques i socials, especialment les interaccions que s'estableixen entre la música i la filosofia, la història, l'art, la literatura i l'antropologia.
- Utilitzar les eines digitals i interpretar fonts documentals específiques de manera crítica.
- Vincular els coneixements adquirits amb la praxi musical, col·laborant amb els intèrprets a través de l'anàlisi i la contextualització dels diferents repertoris, tant els relacionats amb la música històrica com amb les diverses manifestacions de la música contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Aplicar a la recerca musical les conceptualitzacions pròpies de la filosofia, la història, la literatura i l'antropologia.
5. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
6. Comunicar per escrit, amb correcció, precisió i claredat argumentals i terminològiques, els coneixements adquirits, tant en l'àmbit de l'especialització com de la divulgació musicals.
7. Considerar la matèria de manera integral i identificar el context en el qual s'inscriuen els processos estudiats i la relació que tenen amb els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament sociohistòric.
8. Contextualitzar en l'entorn històric i cultural les obres musicals des d'una perspectiva crítica.
9. Definir els processos de periodització i de classificació estilística i tipologia usuals en la conceptualització històrica del fet musical.
10. Determinar la complexitat dels processos de recepció de la música.
11. Establir els fenòmens de circulació de les idees en el domini musical.
12. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
13. Identificar correctament el repertori essencial i els principals compositors de cada un dels moments històrics.
14. Identificar críticament les diferents orientacions de praxi musical que els intèrprets apliquen a la música de cada època històrica.
15. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
16. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
17. Identificar i reunir críticament la bibliografia bàsica que ha conformat el camp d'estudi.
18. Identificar i ubicar críticament en la seva època històrica les diferents tipologies musicals.
19. Identificar les propietats estilístiques de cada període històric.
20. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
21. Integrar els coneixements adquirits en l'elaboració de textos sintètics i expositius adequats a l'àmbit comunicatiu acadèmic i d'especialització.
22. Integrar les noves tendències en la creació musical a l'evolució històrica general i observar-ne la incardinació en el panorama sociopolític en què s'emmarquen.
23. Interpretar els textos teòrics més importants de cada època.
24. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
25. Reconèixer en la praxi musical els elements de diverses cultures i de diferents èpoques històriques.
26. Relacionar els canvis tecnològics i científics de cada època amb la creació i la recepció de la música.
27. Resoldre problemes d'indole metodològica en l'àmbit de la musicologia.
28. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
29. Utilitzar el vocabulari propi de la ciència musicològica relacionat amb cada època històrica.
30. Valorar la fiabilitat de les fonts, seleccionar dades rellevants i contrastar la informació.

31. Vincular els períodes de la història de la música amb els períodes de la història de l'art, a través de les semblances i les discrepàncies.

Continguts

1. Orígens i significació del concepte "Romanticisme". Periodització.
2. Nous condicionants del fet musical.
3. El llenguatge musical durant el segle XIX.
4. Dels inicis fins el 1830.
5. El torn ideològic i estètic entre 1830 i 1848: la plenitud romàntica.
6. L'auge de la música orquestral.
7. La irrupció dels nacionalismes musicals "perifèrics".
8. La simbiosi entre música i les arts al tombant del segle XX

Metodologia

L'assignatura combinarà aspectes teòrics i pràctics, alhora que vetllarà per una connexió transversal dels coneixements. Es realitzaran activitats de tipus pràctic, lliçons expositives, alhora que també es tindrà en compte l'estudi individual i la realització de treballs, tant aquells realitzats a l'aula com els de tipus individual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi de partitures	13	0,52	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Classe magistral	25	1	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Seminaris de comentaris de textos i audicions	10	0,4	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Tipus: Supervisades			
Comentaris i lectures, audicions i orquestració	27	1,08	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	37	1,48	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Estudi i lectura d'articles	30	1,2	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31

Avaluació

Per aprovar l'assignatura l'alumne haurà d'obtenir mitjana total de 5/10.

Durant l'assignatura es realitzaran les següents activitats avaluable:

1. Un primer examen parcial amb els continguts teòrics treballats a classe i lectures obligatòries (que seran complementàries a les classes i es penjaran al Campus Virtual). Compta un 37,5% de la nota global.
2. Un segon examen parcial amb els continguts teòrics treballats a classe i lectures obligatòries (que seran complementàries a les classes i es penjaran al Campus Virtual). Compta un 37,5% de la nota global.
3. Treball (Anàlisi i Exposició). Es demanarà un treball en grup que implicarà la exposició i defensa d'una obra seleccionada del repertori del segle XIX. S'avaluarà mitjançant rúbriques que estaran disponibles tan aviat es demani el treball. Compta un 25% de la nota global.

En cas d'incompliment parcial dels lliuraments dels treballs o de no superació d'alguna de les proves escrites establertes, l'alumne podrà optar únicament a la recuperació de 2 dels ítems d'avaluació, en la data fixada per la Facultat, sempre que hagi obtingut una mitjana mínima de 3,5/10 en el total dels elements d'avaluació. La nota màxima a optar per a les activitats de recuperació és un 5/10.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

El fet que l'alumne faci entrega d'un dels treballs, o es presenti a una de les proves escrites constarà com un acte 'presencial' en l'assignatura. Per tant, únicament l'alumne que no hagi realitzat cap prova d'avaluació al llarg del curs, podrà acollir-se a la consideració de "no evaluable".

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Primera Prova d'avaluació	37,5 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Segona Prova d'avaluació	37,5%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31
Treball en grup. Anàlisi i exposició	25 %	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Bibliografia

di BENEDETTO, Renato. *Historia de la música, 8. El siglo XIX, primera parte*. Madrid, Turner Música, 1987.

CASARES, Emilio (ed); ALONSO, Celsa (ed). *La música española en el siglo XIX*. Oviedo, Servicio de Publicacions de la U. de Oviedo, 1995.

CASINI, Claudio. *Historia de la música. El siglo XIX, segunda parte*. Madrid, Turner Música, 1987.

DAHLHAUS, Carl. *La idea de la música absoluta*. Barcelona, Idea Books, 1999.

EINSTEIN, Alfred. *La música en la época romántica*. Madrid, AlianzaMúsica, 1986.

PLANTINGA, Leon. *La música romántica*. Madrid, ed. Akal, 1992.

SARSON, Jim. *The Cambridge History of Nineteenth-Century Music*. Cambridge University Press, 2001.

TAYLOR, Benedict. *The Cambridge Companion to Music and Romanticism*. Cambridge University Press, 2021.

Programari

No és del cas